

Smoking Literacy and its possible dimensions

Rahman Panahi^{1*}, Mohammad Anbari²

1-Ph.D. in Health Education & Promotion, School of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

2- Ms.c in Occupational health, school of public health and Institute of Public Health Research, Tehran university of medical science, Tehran, Iran

Smoking Literacy is defined as the capacity of individuals to understand and use health information related to smoking. Given the high prevalence of smoking and its harmful effects on the health of people, it seems that the health status of community could be improved through the promotion of smoking literacy. In this regard, health planners should design and implement educational programs based on the effective dimensions of smoking literacy. Furthermore, the more understanding about relevant dimensions of health literacy which have stronger relationship with deciding on tobacco use, the clearer, informative and practical messages could be provided for quitting smoking and preventing measures.

Keywords: Smoking Literacy, dimensions

Please Cite this article: Panahi R, Anbari M. Smoking Literacy and its possible dimensions. Journal of Health in the Field. 2019; 7(1):1-2.

*Corresponding Author: School of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Email: peimanpanahi63@yahoo.com

DOI: <https://doi.org/10.22037/jhf.v7i1.23906>

Received: 4.jan.2019

Accepted: 2.jul.2019

سواد دخانیات و ابعاد احتمالی آن

رحمن پناهی^۱، محمد عنبری^۲

۱- دکتری آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران،
۲- کارشناس ارشد بهداشت حرفه ای، دانشکده بهداشت و انستیتوی تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

سواد دخانیات به صورت ظرفیت افراد برای درک و استفاده از اطلاعات بهداشتی مرتبط با مصرف سیگار تعریف می‌شود [۱]. با توجه به شیوع بالای مصرف سیگار و تاثیرات مضر آن بر سلامتی افراد، به نظر می‌رسد با ارتقای سطح سواد دخانیات، بتوان در بهبود سلامتی افراد سهیم بود. در این راستا، برنامه ریزان امر سلامت باید برنامه های آموزشی را بر مبنای ابعاد تاثیرگذار سواد دخانیات افراد طراحی و اجرا کنند [۲]. همچنین شناخت هر چه بیشتر ابعادی از سواد سلامت که با تصمیم‌گیری در باره مصرف دخانیات ارتباط قوی تری دارند، می‌تواند به طراحان کمک کند تا پیام‌هایی واضح، آگاهی بخش و عملی را جهت ترک و پیشگیری از مصرف سیگار طراحی و ارائه دهند [۳،۴].

در طول یک دهه گذشته نگرانی‌های مربوط به ابعاد سواد سلامت، زنگ بیدارباش برای بسیاری از عرصه‌های سلامت بوده است [۵]. بررسی ابزارهایی که تاکنون در نقاط مختلف جهان و توسط پژوهشگران مختلف تدوین و به کار گرفته شده است [۶-۸]، نشان می‌دهد که هر یک، بعد یا ابعادی از سواد سلامت را مد نظر داشته و در کمتر ابزاری تمامی ابعاد سواد سلامت (دسترسی، خواندن، درک، ارزیابی، تصمیم‌گیری و رفتار)، تحت پوشش قرار گرفته است. به عنوان مثال در ابزار سنجش سواد سلامت عملکردی بزرگسالان که توانمندی افراد در ابعاد شمارش، خواندن، فهم و ارزیابی را مورد سنجش قرار می‌دهد، تفکیک سنجش ابعاد امکان پذیر نبوده و نمی‌توان در خصوص ضعیف و یا قوی بودن هر یک از ابعاد قضاوت کرد [۹]. در حالی که تعاریف سواد سلامت غالباً دارای سه بعد اصلی دسترسی، درک و فهم و استفاده از اطلاعات سلامت است [۹]، در تنها ابزار تدوین شده برای سنجش سواد دخانیات، فقط دو بعد ادراک (از مصرف سیگار) و ارتباط (با بیماری‌های عمومی، بیماری‌های تنفسی خاص و علائم آسم) مد نظر قرار گرفته بودند [۱]، که کافی به نظر نمی‌رسند. لذا انجام مطالعات کیفی جهت جمع‌آوری ابعاد گوناگون سواد سلامت در زمینه دخانیات آن هم به صورت ساده و تفکیک شده، ضروری به نظر می‌رسد. در این خصوص چندین مطالعه یک ارتباط معکوس بین بعد خواندن و مصرف سیگار را شناسایی کرده و بعد خواندن را به عنوان یک عامل اصلی برای معرفی سواد سلامت بیان کرده‌اند [۱۰،۱۱،۱۲]. با این وجود، بعد خواندن فقط یکی از اجزای سواد سلامت است. همچنین با وجود وابستگی ما به تبادل شفاهی جهت برقراری ارتباط، باید توجه داشت که فرصت‌هایی برای ارائه اطلاعات درباره خطرات مصرف سیگار با استفاده از اعداد و شماره‌ها وجود دارد. بنابراین سایر ابعاد مثل صحبت کردن، شنیدن و محاسبه کردن کمتر مورد مطالعه قرار گرفته است [۳].

با توجه به اینکه ابعاد درک و تصمیم‌گیری و کاربرد اطلاعات سلامت، پیشگویی کننده پیشگیری از مصرف سیگار هستند [۴] و نظر به ارتباط ابعاد خواندن، محاسبه کردن، ادراک و استفاده از اطلاعات مربوط به خطرات مصرف سیگار با ترک سیگار [۳]، به نظر می‌رسد که برخی از ابعاد فوق‌الذکر در کنار ابعاد ابزار انگوه و همکاران [۱]، می‌توانند جزئی از ابعاد ابزار سنجش سواد دخانیات باشند.

کلید واژه‌ها: سواد دخانیات، ابعاد

نویسنده مسئول: دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

Email: peimanpanahi63@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۰/۱۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۴/۱۱

References

- 1- Heng Ngho AS, Chen ZJ, Tai BC, Hong Teo SS, Chuan Tan N. Smoking literacy amongst adult Asian asthma patients in primary care. *Proceedings of Singapore Healthcare* 2017; 26(4): 235–40.
- 2- Panahi R, Ramezankhani A, Tavousi M, Niknami Sh. The need of design a tool to measure smoking literacy for Iranian society. *Journal of Research & Health* 2018; 8(4): 296-7.
- 3- Martin LT, Haas A, Schonlau M, Derose KP, Rosenfeld L, Rudd R, Buka SL. Which literacy skills are associated with smoking? *Journal of Epidemiology and Community Health* 2012; 66(10): 189-92.
- 4- Panahi R, Ramezankhani A, Haerimehrizi AA, Tavousi M, Khalilipour Darestani M, Niknami SH. Which dimensions of Health Literacy predict the adoption of Smoking Preventive Behaviors? *Journal of Health in the Field* 2018; 5(4): 8-17 (In Persian).
- 5- Azimi S, Ramezankhani A, Rakhshani F, Ghaffari M, Ghanbari S. Comparison of health literacy between medical and non-medical students in Shahid Beheshti Universities in the academic year 92-93. *Pejouhandeh* 2015; 20(2): 78-85 (In Persian).
- 6- Elder C, Barber M, Margaret M, Osborne RH, Clerehan RA, Buchbinder R. Assessing health literacy: a new domain for collaboration between language testers and health professionals. *Language Assessment Quarterly* 2012; 9: 205-24.
- 7- Parker RM, Baker DW, Williams MV, Nurss JR. The test of functional health literacy in adults: a new instrument for measuring patients' literacy skills. *Journal of General Internal Medicine* 1995; 10(10): 537-41.
- 8- Weiss BD, Mays MZ, Martz W, Castro KM, DeWalt DA, Pignone MP, et al. Quick assessment of literacy in primary care: the newest vital sign. *Annals of family medicine* 2005; 3(6): 514-22.
- 9- Montazeri A, Tavousi M, Rakhshani F, Azin SA, Jahangiri K, Ebadi M. Health Literacy for Iranian Adults (HELIA): development and psychometric Properties. *Payesh* 2014; 13: 589-99 (In Persian).
- 10- Sudore RL, Yaffe K, Satterfield S, Harris TB, Mehta KM, Simonsick EM, et al . Limited literacy and mortality in the elderly: the health, aging, and body composition study. *Journal of General Internal Medicine* 2006; 21(8): 806-12.
- 11- Baker DW, Wolf MS, Feinglass J, Thompson JA, Gazmararian JA, Huang J. Health literacy and mortality among elderly persons. *Archives of Internal Medicine* 2007; 167(14): 1503-9.